

Leerplan

OPLEIDING

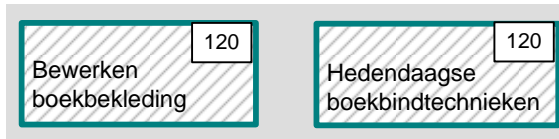
Zwevende modules

TSO 3
Modulair

Studiegebied
Boekbinden

Goedkeuringscode: goedgekeurd

31 januari 2008

Naam	Code	Lestijden	Vak
Bewerken boekbekleding	M BB G054	80 Lt TV – 40 Lt PV	Boekbinden Praktijk boekbinden
Hedendaagse boekbindtechnieken	M BB G055	80 Lt TV – 40 Lt PV	Boekbinden Praktijk boekbinden

Meewerkende centra voor volwassenenonderwijs

CVO-STAD GENT Martelaarslaan 13 – 9000 GENT cvo.stadgent@gent.be	Anna-Maria Baelden Margareta Lembregts José Van Loon Martin Van hamme Marleen Schelstraete
OVSG	Bavo Van Soom Dirk Bokken

Inhoudstafel

1	Inleiding	6
1.1	Algemene inleiding	6
1.2	Modules	6
1.3	Niveau en vak	6
2	Beginsituatie	7
3	Algemene doelstellingen van de opleiding	8
3.1	Algemene doelstellingen	8
3.2	Sleutelvaardigheden	8
4	Pedagogisch-didactische wenken en didactische hulpmiddelen	9
4.1	Pedagogisch-didactische wenken	9
4.2	Didactische hulpmiddelen	9
	Klasgebonden materiaal:	9
	Cursistgebonden materieel en materiaal:	9
5	Evaluatie van de cursisten	11
5.1	Evaluatie in het volwassenenonderwijs	11
5.2	Doel van evaluatie	11
5.3	Kwaliteit van de evaluatie	11
6	Module: M BB G054 Bewerken boekbekleding – 120 lestijden (80 TV/40 PV)	12
6.1	Algemene doelstelling van de module	12
6.2	Beginsituatie	12
6.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	13
7	Module: M BB G055 Hedendaagse boekbindtechnieken – 120 lestijden (80 TV/40 PV)	14
7.1	Algemene doelstelling van de module	14
7.2	Beginsituatie	14
7.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	15
8	Bibliografie	16

1 Inleiding

1.1 Algemene inleiding

De twee vrij te volgen modules hebben de bedoeling de ervaren cursist creatief te leren omgaan met allerlei (en ook de meest recente) bekledingsstoffen en met nieuwe boekbindtechnieken.

1.2 Modules

De modules Bewerken boekbekleding en Hedendaagse boekbindtechnieken zijn vrij te volgen modules.

Bewerken boekbekleding 120 Lt waarvan 80 Lt TV en 40 Lt PV

Hedendaagse boekbindtechnieken 120 Lt waarvan 80 Lt TV en 40 Lt PV

1.3 Niveau en vak

Alle lestijden in de opleiding als TV/PV (in de verhouding 2Lt/1Lt) gekwalificeerd.

Er wordt geen certificaat uitgereikt.

2 Beginsituatie

De cursisten dienen te voldoen aan de decretale toelatingsvoorwaarden voor het volwassenenonderwijs.

3 Algemene doelstellingen van de opleiding

3.1 Algemene doelstellingen

De cursisten leren:

- Technieken om boekbekledingsmaterialen te bewerken kennen en uitvoeren.
- Leerwaarde geven aan afwerking van boekbanden.
- Experimenteren met verschillende materialen om zo nieuwe technieken te ontwikkelen.
- Technieken om hedendaagse boekbanden te maken, kennen en uitvoeren.
- Door experiment met verschillende boekbindtechnieken kunnen cursisten nieuwe technieken ontwikkelen.

3.2 Sleutelvaardigheden

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17
Planmatig denken	In staat zijn op methodische wijze over een opgave of probleem te redeneren	SV22
Zin voor esthetiek	Bij het uitvoeren van taken desgevallend ook esthetische overwegingen laten meespelen	SV36

4 Pedagogisch-didactische wenken en didactische hulpmiddelen

4.1 Pedagogisch-didactische wenken

- De technologie is geïntegreerd in de praktijklessen en bestaan o.a. uit het voortonen van de techniek en de instructies van de te gebruiken materialen.
- De lessen worden, afhankelijk van het aanbod en indien mogelijk ondersteund door studiebezoeken, voordrachten, geleide bezoeken aan tentoonstellingen.
- De lessen technologie worden, daar waar mogelijk, ondersteund door didactisch materiaal (bv. literatuur, video, computer, internet, uitgewerkte voorbeelden van bekledingsmaterialen, hedendaagse boekbanden ...).
- Veel aandacht dient er ook besteed te worden aan de werkvoorbereiding en het verantwoord gebruiken van gereedschap, machines en materiaal zonder het aspect veiligheid uit het oog te verliezen.
- Elementaire kennis wordt bij de cursist gedurende de modules regelmatig getoetst (permanente evaluatie) en indien nodig herhaald of ook aangebracht (kleurenkennis, basistechnieken i.v.m. boekbinden, papierkennis...).
- De creativiteit van de cursist is in deze zwevende modules een zeer belangrijk aspect. De cursist wordt hierbij gemotiveerd en geholpen om de ontwerpen te realiseren.

4.2 Didactische hulpmiddelen

Klasgebonden materiaal:

- Ruim atelier met tafel voor elke cursist, het atelier moet voorzien zijn van droogrek en ruime wastafel.
- Persen
- Bordschaar
- Snijmachine
- Rondhamer
- Persborden.

Cursistgebonden materieel en materiaal:

- Module: Bewerken van boekbekledingsmaterialen

Materieel	Materiaal
Verschillende soorten penselen	Acrylverven
Mengpotjes	Waterverven
Marmerbakken	Drukinkten
Pennen	Lederverven
Vouwbeen	Lijmen
Holytex	Verschillende papiersorten
Persplanken	Verschillende ledersoorten
Inktrollen	Bladgoud
Snijmes	Slagmetaal
Schaar	Folie
Lat	Karton
Potlood	linnen

- Module: Hedendaagse bindtechnieken

Materieel	Materiaal
Vouwbeen	Papier
Snijmes	Karton
Schaar	Naaidraad
Naald	Leder
Lat	Lijm
Potlood	Linnen
Schaar	Snijmes
	recyclagematerialen

5 Evaluatie van de cursisten

5.1 Evaluatie in het volwassenenonderwijs

In de laatste decennia heeft zich een nieuwe ontwikkeling voorgedaan in het denken over evaluatie. Evaluatie wordt niet meer als een afzonderlijke activiteit beschouwd die louter gericht is op de beoordeling van de cursist, maar wordt nu vooral als een inherent deel van het onderwijsleerproces benaderd. Didactische evaluatie geeft informatie aan cursisten en leraren over het succes van het doorlopen leerproces en biedt zodoende de kans om het rendement van cursisten én leraren te optimaliseren.

5.2 Doel van evaluatie

- In de eerste plaats worden de sterke en de zwakke punten van de cursist opgespoord (diagnose). Indien nodig kan remediëring en bijkomende begeleiding voorzien worden. De cursist wordt door de evaluatie gestimuleerd om over zijn eigen leerproces te reflecteren.
- Een evaluatie verschaft ook duidelijkheid over wat van de cursist verwacht wordt en in welke mate hij al dan niet aan de vooropgestelde criteria voldoet. In overleg met de cursist kunnen de evaluatiegegevens gebruikt worden om beslissingen te nemen over het verdere traject. Het valt aan te bevelen om de evaluatiecriteria vooraf duidelijk aan de cursisten mee te delen. Deze criteria worden ook best vooraf besproken in de vakgroep.
- Op basis van de evaluatiegegevens kan de leraar beslissen om het onderwijsleerproces al dan niet bij te sturen en om wijzigingen aan te brengen in zijn didactisch handelen.

5.3 Kwaliteit van de evaluatie

Een relevante evaluatie beantwoordt aan een aantal criteria. Validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en didactische relevantie zijn criteria die bijdragen tot de kwaliteit van de evaluatie.

Validiteit geeft aan in welke mate de evaluatiescores een maat zijn voor de beheersing van de beoogde doelstellingen. Betrouwbaarheid slaat op het feit of de scores technisch eerlijk, correct en juist zijn. Evaluatie is transparant indien de cursisten over alle nodige informatie beschikken, zowel voor een degelijke voorbereiding als voor de concrete uitvoering van de evaluatietask (examen, toets, oefening, opdracht, ...), zodat de evaluatie aan hun verwachtingspatroon voldoet. De evaluatie is didactisch relevant als zij bijdraagt tot het leerproces.

6 Module: M BB G054 Bewerken boekbekleding – 120 lestijden (80 TV/40 PV)

Administratieve code: 8087

6.1 Algemene doelstelling van de module

In deze module leert de cursist creatief omgaan met verschillende boekbekledingsstoffen. Door deze materialen te leren bewerken kunnen de cursisten een meerwaarde geven aan de afwerking van de boekbanden.

Door het experimenteren met verschillende technieken en materialen kunnen de cursisten ook nieuwe technieken ontwikkelen.

De aan te leren technieken kunnen historische technieken zijn of technieken die mee evolueren met de heersende tijdsgeschiedenis.

6.2 Beginsituatie

De cursisten dienen te voldoen aan de decretale toelatingsvoorwaarden voor het volwassenenonderwijs.

6.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (BC), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief!)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
Een werkopgaveblad begrijpend kunnen lezen. De benodigde materialen en producten kunnen herkennen en selecteren. Gereedschappen en machines kunnen selecteren. Materialen kunnen voorbereiden.	BC BC BC BC	Planning eigen werkzaamheden <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en producten • Materiaalhoeveelheden • Voorbereiding materialen • Gereedschappen en machines 	
Individuele en collectieve beschermingsmiddelen kunnen toepassen. De veiligheids- en milieuvoorschriften kunnen naleven. De interne werkplaatsregels kunnen toepassen. De afval- en restproducten milieubewust kunnen opslaan. In atelierversband kunnen samenwerken.	BC BC BC BC BC	Veiligheid en gezondheid <ul style="list-style-type: none"> • Beschermingsmiddelen <ul style="list-style-type: none"> – Individueel – collectief • Veiligheids- en milieuvoorschriften • Werkplaatsregels • Opslag van producten 	Te integreren in de gehele leerstof. Aandacht voor de vigerende regelgeving.
Materiaal en gereedschap met de gepaste producten kunnen onderhouden. De apparatuur kunnen onderhouden. De werkplek in goede staat kunnen houden.	BC BC BC	Onderhoud	
Decoratietechnieken op verschillende ondergronden kunnen toepassen. Papier kunnen bewerken. Linnen kunnen bewerken. Op verschillende ondergronden kunnen experimenteren.	BC BC BC BC	Decoratietechnieken op verschillende ondergronden <ul style="list-style-type: none"> • Toepassen • Experimenteren 	

7 Module: M BB G055 Hedendaagse boekbindtechnieken – 120 lestijden (80 TV/40 PV)

Administratieve code: 8089

7.1 Algemene doelstelling van de module

In deze module leert de cursist hedendaagse boekbindtechnieken kennen en uitvoeren. Door kennismaking met deze nieuwe bindtechnieken verruimen de mogelijkheden van de cursist op het gebied van het handboekbinden.

De aan te leren technieken volgen de evolutie op het gebied van de moderne bindtechnieken.

Door te experimenteren met verschillende bindtechnieken kunnen de cursisten ook nieuwe technieken ontwikkelen.

7.2 Beginsituatie

De cursisten dienen te voldoen aan de decretale toelatingsvoorwaarden voor het volwassenenonderwijs.

7.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (BC), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief!), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
Eigen werkzaamheden kunnen plannen Een werkopgaveblad begrijpend kunnen lezen. De benodigde materialen en producten kunnen herkennen en selecteren. Gereedschappen en machines kunnen selecteren. Materialen kunnen voorbereiden.	BC BC BC BC BC	Planning eigen werkzaamheden <ul style="list-style-type: none"> • Materialen en producten • Materiaalhoeveelheden • Voorbereiding materialen • Gereedschappen en machines 	
Individuele en collectieve beschermingsmiddelen kunnen toepassen. De veiligheids- en milieuvoorschriften kunnen naleven. De interne werkplaatsregels kunnen toepassen. De afval- en restproducten milieubewust kunnen opslaan. In atelierverband samenwerken.	BC BC BC BC	Veiligheid en gezondheid <ul style="list-style-type: none"> • Beschermingsmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> – individueel – Collectief • Veiligheids- en milieuvoorschriften • Werkplaatsregels • Opslag van producten 	Te integreren in de gehele leerstof. Aandacht voor de vigerende regelgeving.
Materiaal en gereedschap met de gepaste producten kunnen onderhouden. De apparatuur kunnen onderhouden. De werkplek in goede staat kunnen houden.	BC BC BC	Onderhoud	
De hedendaagse bindtechnieken kunnen uitvoeren. Met de hedendaagse bindtechnieken kunnen experimenteren.	BC BC	Hedendaagse bindtechnieken <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren • Experimenteren 	

8 Bibliografie

TITEL	SCHRIJVER	UITGEVER
Leren boeken	Karli Frigge	Karli Frigge
Books without paste or glue	Keith A Smith	Keith Smith Books
Quick leather Binding	Keith A Smith	Keith Smith Books
Smith's sewing Single Sheets	Keith A Smith	Keith Smith Books
De gekruiste-Structuurbinding	Henk Francino	HAEF Publishers Deventer
De proporties van het boek	Jan Tschichold	De Buitenkant
Air neuf prend de couleurs	Wittockiana	Bibliotheca Wittockiana
Japane Bookbinding	Kojiro Ikegami	Weaterhill
Knoderer Reliures/peintures	Wittockiana	Bibliotheca Wittockiana
Papers and paper	CoReModAc	Snoeck-Ducaju & Zoon
Grafisch zakboek	Huib Van Krimpen	Cantecleer
Ambachtelijk boekbinden	Jeff Clements	Gaade
The art of wrapping	Lydie Valcke	Lanno Terra
Veelzijdig Papier	Faith Shannon	Gaade
Het verguldboek	Glenn Mc Dean	Cantecleer
Marmeren op papier	Karli Frigge	Cantecleer
Tijdloos papier	Papierbiennale	Compres BV
Geest van papier	Papierbiennale	Compres BV
Papier en Vuur	Papierbiennale	Gentenaar & Torley Publishers
Papier en Water	Papierbiennale	Gentenaar & Torley Publishers
Papier op de vlucht	Papierbiennale	Wim Findhammer
Papier in Japan	Dominique Buisson	Atrium/Terrail
Codici 1	Thomas Ingmire	Thomas Ingmire
Handboekbinden	Van Dijck/Relleke	Gaade
L'art du papier marbré	Einen Miura	Armand Collin
The elements of design	Loan Oei/C. De Kegel	Thames & Hudson
Libres et égaux	Denise Lach	Editions alternatives